

Štev. 3.

Leto 8.

Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.Uredništvo in upravnistvo:
Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Del. zbor-
nice) kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USZ.

Pred oblastno skupščino boi fonda.

V smislu sklepa centr. upravnega odbora bolniškega fonda se vrše pri vseh železniških direkcijah v nedeljo, dne 19. II. 1933 oblastno skupščino bolniškega fonda, a glavna skupščina bolniškega fonda se vrši v Beogradu, dne 26. marca 1933.

Po odobrenju komisarijatov v bolniškem fondu so bili vsi železničarji ljubljanske železniške direkcije trdno uverjeni, da bo nastopila v bolniški blagajni nova doba, sicer doba trdega dela, ki pa bo prav kmalu pokazala dobre sadove za vse zavarovane osebe. Z elanom so šli naši sodrugi tako v upravnem odloku, kakor oblastni in glavni skupščini na delo in so takoj predložili v rešitev minimalni program zahtev železničarjev, ki so hoteli, da bi bila bolniška blagajna res avtonomna socialna institucija, ki bi izdatno podprla železničarje in družino v bolezni in neugodi.

Že na prvi skupščini v Beogradu smo doživeli razočaranje, ko smo videli, da ostali delegati nočejo razumeti težnj železničarjev, vendar smo se tolažili z nado, da je to nerazumevanje pripisovati velikemu kaosu, katerega smo našli kot dediščino komisarijatov ter da smatra večina kot najnujnejšo nalogo napraviti red v gospodarstvu, nato pa šele izgraditi samoupravo fonda.

Od skupščine do skupščine pa je le rastlo naše nezaupanje, ko smo videli, da večina vse predloge, ki so bili stavljeni v korist zavarovanja članstva, ne samo odklanja, marveč se celo odločno bori proti uvedbi avtonomije v bolniškem fondu ter vztraja na tem, da bodi delodajalec odlojuča instanca v bolniškem fondu.

Naši sodrugi so se morali na glavnih skupščinah bolniškega fonda boriti z velikansko nezavednostjo in zakrknjenostjo nasprotnikov, katerih glavna naloga — vsaj po njihovem nastojanju sodeč — je: obdržati bolniški fond v popolni odvisnosti od delodajalca in s tem uničiti tudi ono avtonomijo bolniškega fonda, ki se je do danes vzdržala še na papirju.

Skozi pet preteklih let smo leto za letom ponavljali na oblastni skupščini naše predloge za:

Spremembo uredbe in pravilnika boln. fonda, izplačevanje hranarine za vse dni v mesecu, fakultativno članstvo upokojenih delavcev, izplačevanje hranarine za čas ambulantnega zdravljenja, poročni sistem pri volitvah, plačilo vseh stroškov za prevoz zdravnikov na dom, zgradbo sanatorija na Golniku, brezplačno zdravljenje onesrečenih v bolnici, intermistično izplačevanje hranarine, neomejen pregled po specialistu, ako to zahteva član,

in za druge umestne zahteve, ki jih upravičeno stavi članstvo na bolniški fond!

Leto za letom smo videli, da nam nasprotna večina brez vsakega temeljitega preudarka odklanja naše predloge ter se pri tem postavlja celo v pozid nekakega zaščitnika »države«, ker vedoma zamenjuje pojem države s pojmom državne prometne ustanove, ki je le naš delodajalec in ne bi smel imeti po zakonu v upravi fonda najmanjše predpravice pred zastopniki zavarovane članstva.

Ravno to trdovratno — proti interesom železničarjev naperjeno — stališče večine je imelo na pr. za posledico, da je še danes v veljavi gotov paragraf

naredbe, da so vsi sklepi glavne skupščine bolniškega fonda veljavni šele, če jih potrdi minister saobračaja. In tako smo leto za letom doživljali, da je ministrstvo saobrač. razveljavljalo ukrep za ukrepom, dokler ni prišla skupščina leta 1932, o kateri do danes — po preteku 11 mesecev — še nimamo sporočila, če je sploh kak zaključek glavne skupščine odobren!

V preteklem letu je bil uveljavljen tudi naš pravilnik o zdravniški službi, s katerim je odvzeta železničarjem zadnja ingerenca na postavljanje in delovanje železniških zdravnikov in si je tu prisvojil odlojučo oblast delodajalec!

Upravnim odborom bolniškega fonda je ostal le še posvetovalen glas, saj romajo vsi sklepi v Beograd, ki jih lahko brez vsega razveljavijo!

Posamezni, od glavne skupščine sprejeti in od g. ministra za promet odobreni zaključki ostanejo leta in leta neizvedeni le na papirju (Golnik, Op. uredn.), med tem ko se za druge sklicujejo celo izredne glavne skupščine, ki naj formalno odobre že izvršen zaključek, ki ga je naredil delodajalec!

Jasno je, da je tako stanje naredilo mučen vtis na vse zavarovane osebe, ki je izprevidelo, da je danes ves trud in prizadevanje, da bi si priborilo vsaj zgodovinsko zagatirane pravice, zaman.

O tem nevzdržnem stanju v upravi bolniškega fonda so razpravljali v interesu vsega zavarovanega članstva tudi merodajni forumi »Ujed. saveza železničarjev Jugoslavije«. Pri teh razpravah se je soglasno konstatiralo, da so predstavniki našega saveza vedno konstruktivno delali v vseh instancah bolniškega fonda, imajoč pred očmi edino le interese zavarovanega osebja ter razvoj fonda kot takega.

Istočasno se je konstatiralo, da hoče delodajalec obdržati odlojučo vpliv v fondu ter da zavzema isto stališče tudi nasprotna železničarska organizacija, ki se z vsemi silami bori proti temu, da bi prišel železničarski bolniški fond pod nadzorstvo ministarstva socialne politike.

Vsled takega nastopanja so bili vsi dosedanja naši napori za zboljšanje položaja zavarovanih članov v bolniškem fondu zaman ter so bili tekom dolgih let doseženi le malenkostni rezultati (intermistično izplačevanje hranarine. — Op. uredn.).

Merodajni forumi našega saveza so soglasno konstatirali, da bodo vsi napori naših sodrugov v raznih instancah boln. fondov zaman vse dotlej, dokler se bolniškemu fondu ne pribori avtonomija, ki mu je zagatirana v zakonu o zavarovanju delavcev.

Zato se nalaga vsem članom našega saveza tako v oblastni kot glavni skupščini bolniškega fonda v dolžnost, da zastopajo na predstojajočih skupščinah kot glavno zahtevo:

zahtevo po takojšnji izvedbi avtonomije bolniškega fonda!

V to svrhu so izvoljeni skupščinarji za oblastno skupščino vložili sledeči predlog:

P. n.

Oblastna uprava humanitarnih fondov pri Direkciji dr. železnice

Ljubljana.

Podpisani skupščinarji vlagamo na oblastno skupščino humanitarnih fondov, ki se

bo vršila dne 19. februarja 1933 sledeče samostojne predloge:

1. Samouprava bolniškega fonda.

Na podlagi predzadnjega odstavka § 6 zakona o zavarovanju delavcev je bil ustanovljen za državno prometno osebo poseben bolniški fond. Predpogoj za ustanovitev tega fonda je bil, da mora fond nuditi zavarovanemu osebju najmanj iste podpore, ki jih uživajo po zakonu o zavarovanju delavcev vsi ostali nameščenci ter mora imeti osebje državnih prometnih naprav v samostojnem fondu pri določanju podpor in v upravi najmanj one pravice, ki jih določa zakon o zavarovanju delavcev.

Zakon o zavarovanju delavcev predvideva kot edinega nosilca zavarovanja »Osrednji urad za zavarovanje delavcev«, ki je osnovan na načelu samouprave in katerega samoupravni organi so glavna skupščina, ravnateljstvo in nadzorni odbor.

Glavna skupščina odloča o več vprašanih končno veljavno in ni potrebna nikakega odobrenja g. ministra socialne politike, katerega odobrenju so pridržani le zaključki o spremembi statuta, višini podpor, spremembi nevarnostnih tabel in letnega proračuna. Samouprava Središnjega urada je zagatirana tudi z nadaljnimi določbami zakona ter je zagatirano paritetno soupravljanje tako delavstvu, kakor delodajalcem v ravnateljstvih Osrednjega urada in Okrožnih uradov.

Naredba o zavarovanju državnega prometnega osebja za slučaj bolezni in nesreče, ki je bila izdana na podlagi pooblastila v § 6 zakona o zavarovanju delavcev, pa ne odgovarja jasnim določbam tega paragrafa in ne zagatira samouprave bolniškemu fondu, marveč ga popolnoma podreja odločevanju Ministarstva saobračaja.

Tako so vsi sklepi glavne skupščine izvršni šele po potrdilu g. ministra saobračaja.

Enako se morajo pritožbe zoper odločbe Centralnega upravnega odbora (izvzemši sporov v pogledu dajatev fonda) vlagati na Ministrstvo saobračaja.

Ministarstvo saobračaja ima pravico razpuščati centralni upravni odbor fonda.

S temi in sličnimi odredbami je onemogočena vsaka samouprava bolniškega fonda ter ima v fondu odlojučo besedo delodajalec — Ministrstvo saobračaja —, a delojemalci imajo dejansko le posvetovalen glas. Tako stanje v upravi bolniškega fonda pa nasprotuje jasnim določbam § 6 zakona o zavarovanju delavcev.

Na podlagi prednavedenega predlagamo, da naj sklene oblastna skupščina v Ljubljani predložiti glavni skupščini bolniškega fonda, ki se vrši dne 26. marca 1933 sledeči zaključek:

»Naredba o zavarovanju državnega prometnega osebja naj se v pogledu pravic pri določanju podpor in v upravi prilagodi popolnoma odredbi § 6 zakona o zavarovanju delavcev.

Bolniški fond naj bo podrejen Ministru socialne politike in narodnega zdravja, ki naj definitivno odloča o vseh onih sklepih glavne skupščine, ki so po zakonu o zavarovanju delavcev pridržani končni odbritvi Ministarstva socialne politike.

Samouprava oblastnih uprav humanitarnega fonda naj se izvede tudi v praksi s pridržkom, da sklepi oblastnih uprav ne smejo kršiti naredbe in pravilnika.

Ministrstvo saobračaja kot delodajalec naj imenuje v samoupravne organe svoje zastopnike na podlagi paritete.

Pri volitvah naj se uvede poročni sistem.

2. Izvedba zaključka glavne skupščine radi sanatorija za tuberkulozne.

Oblastna skupščina ljubljanska je že na več skupščinah sprejela soglasno sklep radi zgraditve sanatorija za zdravljenje tuberkuloze na teritoriju ljubljanske oblastne uprave. Dne 14. marca 1930 je bila v Ljubljani druga komisija, ki si je zopet ogledala posamezne kraje. Dne 27. oktobra 1930 je ogledala posamezne kraje tudi komisija ljubljanskega oblastnega upravnega odbora. Na podlagi sklepov komisije in oblastne skupščine je na to glavna skupščina v Beogradu dne 23. marca 1931 sprejela sklep, da se zamore iz rezervnega fonda porabiti znesek Din 3.000.000.— za zgradbo sanatorija na Golniku, ako se doseže sporazum med ljubljansko in zagrebško upravo. Ta sklep je odobril g. minister saobračaja z odlokom S. H. br. 53-1932.

Že dne 25. aprila 1931 je bil dosežen sporazum med obema oblastnima upravama in tudi s kr. Banskno upravo je bila sklenjena v načrtu pogodba ter je bila predložena že dne 28. oktobra 1931 centralni upravi humanitarnega fonda v Beograd.

Kljub temu, da je od zaključka glavne skupščine odobrenja g. ministra saobračaja preteklo že skoraj dve leti, se ni za zgradbo sanatorija izplačal še noben kredit.

Oblastna skupščina naj zatorej sklene, da se predloži glavni skupščini sledeči sklep in vprašanje:

»Sklep glavne skupščine bolniškega fonda iz leta 1931 glede zgradbe dependance na Golniku naj se nemudoma izvede tako da glavna skupščina v celoti sprejme predloženo pogodbo, sklenjeno med kralj. banskno upravo v Ljubljani ter oblastnima upravama b. i. v Zagrebu in Ljubljani. Ljubljanski oblastni upravi naj se takoj nakaže že leta 1931 odobreni kredit v znesku Din 3.000.000.— in glavna skupščina poleg tega skleni odobriti še nadaljni potrebni kredit v smislu proračunov.

Oblastna skupščina fonda v Ljubljani vpraša, zakaj se sklep glavne skupščine iz leta 1931 ni izvedel in zakaj se odobreni kredit ni nakazal ljubljanski oblast. upravi.

V prvem predlogu so dejansko obsežene vse naše zahteve in vsi predlogi, ki smo jih stali na prejšnjih oblastnih skupščinah, ker bi zamogli, ako zadbimo samoupravo, v oblastnem upravnem odboru izvajati naš program v interesu vseh zavarovanih članov.

Po dosedanjih neuspehih v borbi za avtonomijo bolniškega fonda sodeč se bojimo, da tudi letos ne bomo z našo zahtevo — zahtevo vseh zavednih železničarjev — prodrli. Borili pa se bomo odločno tudi v bodočnosti za izvedbo tega principijelnega vprašanja, čeprav z drugo taktiko kot smo se tekom preteklih petih let.

Sodrug — ne pozabi.

Poleg tebe — na progi, v kurilnici, na postaji, v skladišču — stoji sodelavec, tovariš, prijatelj, mogoče tudi sovražnik! —

Tudi on, kot vsi tvoji sodrugi, trpi pod težkimi razmerami, bičan od redukcij, brezplačnih dopustov — trpi lačen v bedi in mrazu s svojo družino!

Tudi on hoče, enako kot ti, boljše bodočnost, večje dohodke, kruh, obleko in stanovanje za se in družino, tudi on hoče uživati, se izpopolniti. Tudi on hoče biti človek! — Ti se kot organiziran železničar boriš za to! Ti pa se tudi zavedaj, da osamljen ne pomeniš ničesar. Združen pa z vsemi sodelavci, z vsemi prijatelji, pa tudi z onimi sodelavci, ki stoje danes še v nasprotnem taboru, pomeniš moč, katere ne bo mogel nikdo razbiti. — Ustvari to moč!

Pripelji vse one, ki še stoje ob strani, v naš Ujedinjeni savez železničarjev! Pridobivaj vedno in povsod nove člane!

Ne pozabi: čim močnejši bo naš savez, tem preje pridemo do cilja!

